

ANALIZA REGULAMINÓW BUDŻETU OBYWATELSKIEGO oraz funkcjonowania BO miasta Katowice po 12 edycjach

Opracował zespół w składzie:

Ewa Piskor

Agnieszka Wojdowska

Paulina Narimany

Adam Kaźmierczak

WPROWADZENIE

Budżet obywatelski (BO), jako instrument partycypacji publicznej wpisany w ramy prawne polskiego samorządu gminnego, stał się powszechnym narzędziem angażowania mieszkańców w proces decydowania o wydatkach publicznych. Jego obligatoryjny charakter w miastach na prawach powiatu doprowadził DO powstania odrębnych modeli, które, choć oparte na wspólnych założeniach ustawowych, wykazują znaczną różnorodność w zakresie przyjętych rozwiązań regulaminowych. Różnice te, często będące wynikiem ewolucji i dostosowywania mechanizmów do lokalnych potrzeb i uwag mieszkańców, manifestują się w kluczowych obszarach, takich jak struktura podziału środków na pule oraz interpretacja fundamentalnej zasady ogólnodostępności.

Niniejsze opracowanie stanowi analizę porównawczą dwóch fundamentalnych aspektów funkcjonowania budżetów obywatelskich w Polsce. **Pierwszym filarem analizy jest strukturalny podział budżetu na pule finansowe.** Obok najczęściej spotykanego, dychotomicznego podziału na zadania **ogólnomiejskie i lokalne** (dzielnicowe/osiedlowe), miasta coraz częściej decydują się na bardziej złożone modele. Wprowadzają pule tematyczne, takie jak **zielone, oświatowe czy kulturalne**, a także kategoryzacje oparte na wartości projektu (duże, małe) lub jego charakterze (inwestycyjne/„twarde” i nieinwestycyjne/„miękkie”). Niektóre samorządy wdrażają rozwiązania unikatowe, np. łącząc tradycyjne głosowanie z debatami mieszkańców lub wprowadzając pule okazjonalne, związane z ważnymi dla miasta wydarzeniami.

Drugim, równie istotnym, filarem pracy jest analiza interpretacji zasady ogólnodostępności, która stanowi jedno z największych wyzwań regulaminowych, szczególnie w kontekście projektów realizowanych na terenach o ograniczonym dostępie, takich jak placówki oświatowe. Na jednym biegunie znajduje się model liberalny, reprezentowany m.in. przez Katowice, gdzie publiczny charakter instytucji jest uznawany za wystarczającą gwarancję ogólnodostępności. Na drugim biegunie sytuują się miasta, które wprowadzają **rygorystyczne, mierzalne kryteria, najczęściej definiując minimalny wymiar godzinowy**, w którym efekt projektu musi być bezpłatnie dostępny dla wszystkich mieszkańców. Pomiędzy tymi skrajnościami funkcjonuje szereg rozwiązań pośrednich, takich jak wymóg udostępniania obiektów poza godzinami pracy instytucji czy systemowe wydzielanie projektów oświatowych do dedykowanych pul.

Celem niniejszego opracowania jest nie tylko skatalogowanie i opisanie istniejących różnic, ale również analiza ich potencjalnych konsekwencji dla charakteru zgłaszanych inicjatyw, zaangażowania mieszkańców oraz efektywności budżetu obywatelskiego jako narzędzia realizacji priorytetów społeczności lokalnych. Porównanie modeli podziału budżetu i definicji ogólnodostępności pozwala zidentyfikować dominujące trendy, innowacyjne praktyki oraz potencjalne kierunki dalszego rozwoju partycypacji społecznej.

WARUNEK OGÓLNODOSTĘPNOŚCI

Zasada ogólnodostępności jest fundamentalnym wymogiem dla projektów finansowanych z budżetu obywatelskiego. Zapewnia ona, że środki publiczne służą całej wspólnotcie, a nie tylko zamkniętym grupom, jak np. uczniowie jednej szkoły czy pracownicy danej instytucji. Jednakże, interpretacja tego pojęcia znacząco różni się w poszczególnych miastach, co ma bezpośredni wpływ na charakter zgłaszanych i realizowanych zadań. Szczególnym polem debaty stały się projekty lokalizowane na terenach jednostek miejskich o ograniczonym dostępie, takich jak szkoły, przedszkola czy placówki opiekuńcze. W wielu samorządach dostrzeżono, że liberalne podejście do tej zasady prowadzi do sytuacji, w której BO staje się substytutem standardowych funduszy na remonty i doposażenie placówek, wypierając inicjatywy o autentycznie otwartym, wspólnotowym charakterze.

DEFINICJA OGÓLNODOSTĘPNOŚCI W BO KATOWIC JAKO PUNKT ODNIESIENIA.

Regulamin katowickiego BO przyjmuje bardzo szeroką interpretację, uznając, że projekty realizowane na terenie jednostek publicznych (oświatowych, opiekuńczych, kulturalnych) są „ogólnodostępne z samego faktu ich publicznego charakteru, bez względu na rodzaj zadania”. Takie podejście oznacza, że np. remont kuchni szkolnej lub doposażenie sali lekcyjnej jest traktowane jako projekt dostępny dla wszystkich mieszkańców. Model ten, choć upraszcza weryfikację, jest krytykowany za rozmywanie idei BO.

I. MIASTA Z OGÓLNĄ DEFINICJĄ OGÓLNODOSTĘPNOŚCI

W tej grupie znajdują się miasta, które podobnie jak Katowice, stosują ogólną definicję lub zakładają, że publiczny charakter instytucji jest wystarczającą gwarancją dostępności.

- *Częstochowa*: Regulamin tego miasta jest niemal identyczny z katowickim – projekt realizowany w jednostce miejskiej (np. szkole) jest „automatycznie uznawany za ogólnodostępny”.
- *Leszno, Opole, Tarnobrzeg*: W tych miastach regulaminy zawierają jedynie ogólny zapis o konieczności zapewnienia swobodnego i nieodpłatnego dostępu dla wszystkich mieszkańców.
- *Olsztyn*: Regulamin w sposób ogólny, ale stanowczy podkreśla, że efekty projektu **nie mogą służyć jedynie pracownikom oraz osobom korzystającym z oferty danej jednostki** w ramach jej standardowej działalności.
- *Suwałki*: Definicja jest ogólna i nieprecyzyjna, jednak problem projektów oświatowych został rozwiązany w inny sposób - **poprzez całkowite wyłączenie możliwości ich realizacji na terenach szkolnych i przedszkolnych**.
- *Rzeszów*: Podkreśla się, że projekty na terenie placówek oświatowych muszą mieć charakter ogólnodostępny, bez dalszego doprecyzowania warunków.
- *Wrocław, Toruń*: Definicja ogólnodostępności jest ogólna i wymaga, aby projekt zapewniał swobodny i nieodpłatny dostęp do działań lub ich efektów.
- *Tychy*: Regulamin definiuje zasadę ogólnodostępności jako możliwość bezpłatnego korzystania ze sprzętu, urządzeń oraz infrastruktury dla wszystkich mieszkańców miasta, niezależnie od miejsca zamieszkania.
- *Zielona Góra, Koszalin*: Kryterium ogólnodostępności jest zdefiniowane poprzez lokalizacja na terenie miejskim i dostępność dla każdego mieszkańca bez żadnych ograniczeń,

- *Bydgoszcz*: Regulamin wymaga, aby projekt umożliwiał korzystanie z jego efektów przez ogół mieszkańców, co warto podkreślić **wprowadzono mechanizm weryfikacji obywatelskiej**, który może ograniczać realizację niektórych wniosków
- *Bielsko-Biała*: Pojęcie ogólnodostępności jest zdefiniowane jako stworzenie ogółowi mieszkańców możliwości korzystania z efektów realizacji projektu
- *Wałbrzych, Włocławek, Zamość, Żory, Bytom, Chełm, Elbląg, Krosno, Legnica, Leszno, Opole, Ostrołęka, Piekary Śl., Piotrków Trybunalski, Skierniewice, Słupsk, Sopot, Sosnowiec, Suwałki, Zabrze (pracują nad zmianami regulaminu), Zamość*: W regulaminach tych miast pojawia się wymóg ogólnodostępności, ale jest on sformułowany bardzo ogólnie, bez szczegółowej definicji

II. MIASTA Z DEFINICJĄ OGÓLNODOSTĘPNOŚCI ODMIENNĄ DO KATOWIC

Znaczna część miast, wyciągając wnioski z poprzednich edycji BO, wprowadziła bardziej precyzyjne i restrykcyjne kryteria. Świadczy to o dostrzeżeniu problemu i próbie jego systemowego rozwiązania poprzez doprecyzowanie regulaminów.

A. OGRANICZENIA POPRZECZ WPROWADZENIE WYMIARU GODZINOWEGO

Najpopularniejszym sposobem na uszczegółowienie zasady ogólnodostępności jest określenie minimalnej liczby godzin, w których efekt projektu musi być bezpłatnie dostępny dla wszystkich, zwłaszcza gdy znajduje się na terenie o ograniczonym dostępie.

- *Biała Podlaska*: Wymóg dostępności dla projektów infrastrukturalnych to co najmniej 25 godzin tygodniowo.
- *Gdańsk*: Dostępność musi wynosić minimum 6 godzin dziennie w dni robocze oraz 10 godzin dziennie w weekendy (w godz. 8:00-22:00).
- *Łódź*: Wymóg dla projektów inwestycyjnych to co najmniej 30 godzin w tygodniu (w godz. 6:00-22:00), w przypadku zakupu wyposażenia, efekty projektu powinny być dostępne zgodnie ze swoim przeznaczeniem dla wszystkich mieszkańców miasta Łodzi w godzinach pracy podmiotu, w przypadku realizacji projektów na terenach zarządzanych przez jednostki miejskie – efekty realizacji projektów nie mogą służyć pracownikom oraz osobom korzystającym z oferty danej jednostki w ramach jej podstawowych zadań statutowych;
- *Nowy Sącz*: W przypadku projektów infrastrukturalnych, remontowych lub polegających na zakupie sprzętu lub urządzeń - dostępność musi być zapewniona przez co najmniej 25 godzin tygodniowo, z uwzględnieniem weekendu.
- *Płock*: Wymagane jest minimum 4 godziny dziennie w tygodniu oraz 6 godzin dziennie w weekend (w godz. 8:00-22:00).
- *Poznań*: Wymagane jest co najmniej 25 godzin tygodniowo dostępności, w godzinach 6:00-22:00, z uwzględnieniem weekendu.
- *Radom*: Dostępność musi wynosić co najmniej 15 godzin tygodniowo. Obiekty zewnętrzne na terenach placówek muszą być dostępne od 8:00 do 22:00.
- *Szczecin*: Wymóg to minimum 6 godzin dziennie w tygodniu i 10 godzin w weekendy (w godz. 8:00-22:00).
- *Kraków*: Wymagane jest oświadczenie o zapewnieniu dostępności przez co najmniej 25 godzin tygodniowo, z uwzględnieniem soboty lub niedzieli.

- *Gdynia (projekt regulaminu)*: Projektowane zasady definiują ogólnodostępność jako zapewnienie możliwości czerpania korzyści z projektu **na równych prawach ogółowi mieszkańców**, niezależnie od różnych czynników społecznych. Podobnie jak w Warszawie, wprowadzono wymóg minimalnej dostępności **25 godzin tygodniowo** (w godz. 8:00-22:00) dla projektów inwestycyjnych. Projekt regulaminu wskazuje, że efekty realizacji projektów na terenach jednostek miejskich nie mogą służyć jedynie pracownikom i osobom korzystającym z oferty danej jednostki w ramach jej podstawowych zadań statutowych,
- *Konin*: W przypadku inwestycji infrastrukturalnych za spełnienie warunku ogólnodostępności uznaje się udostępnienie efektów realizacji projektu wszystkim zainteresowanym mieszkańcom co najmniej przez sześć godzin dziennie od poniedziałku do piątku (w przedziale czasowym 8-22) oraz co najmniej przez dziesięć godzin dziennie w sobotę i niedzielę (w przedziale czasowym 8-22). Przy czym nie wlicza się do tego godzin udostępniana wyłącznie podmiotom gospodarczym, organizacjom pozarządowym, klubom sportowym oraz innym podmiotom na podstawie umów odrębnie zawartych z tymi podmiotami.

B. OGRANICZENIA POPRZEZ WYMÓG DOSTĘPNOŚCI POZA GODZINAMI PRACY INSTYTUCJI

Innym popularnym rozwiązaniem jest nałożenie na jednostki miejskie obowiązku udostępniania efektów projektu poza standardowymi godzinami ich funkcjonowania.

- *Gorzów Wielkopolski*: Zadanie twarde (inwestycyjne) na terenie jednostki miejskiej musi być **dostępne dla wszystkich mieszkańców po jej zamknięciu**, zarówno w dni robocze, jak i dni wolne od pracy.
- *Mysłowice*: Regulamin precyzuje, że projekt inwestycyjny na terenie placówki oświatowej musi być **dostępny bezpłatnie poza godzinami pracy tej placówki**.
- *Świętochłowice*: Podobnie jak w Mysłowicach, wymagana jest zgoda dyrektora na udostępnienie projektu bezpłatnie **poza godzinami pracy jednostki**.
- *Warszawa*: W przypadku projektów infrastrukturalnych, remontowych lub polegających na zakupie sprzętu, wymagana jest **minimalna dostępność co najmniej 25 godzin tygodniowo** w godzinach 6:00-22:00.
- *Chorzów*: dostępność dla wszystkich mieszkańców musi być zapewniona **bezpłatnie poza godzinami pracy tych placówek**. Ponadto, informacja o możliwości korzystania z projektu musi być umieszczona na terenie jednostki oraz w jej kanałach komunikacji.
- *Radom*: Projekt inwestycyjny uznaje się za ogólnodostępny, gdy instytucja miejska, szkoła, lub placówka oświatowa udostępnia go dla wszystkich mieszkańców po zakończonej pracy **od poniedziałku do niedzieli w ilości co najmniej 15 godzin tygodniowo**, w przypadku obiektu zewnętrznego znajdującego się na terenie placówki/instytucji mieszkańcy korzystać mogą **od poniedziałku do niedzieli w godzinach od 8.00 do 22.00**,

C. INNE MECHANIZMY OGRANICZAJĄCE

Niektóre miasta stosują odmienne, często bardzo rygorystyczne lub systemowe podejście do problemu.

- *Ruda Śląska*: Zastosowano radykalne rozwiązanie – z budżetu obywatelskiego całkowicie wyłączone są inwestycje i remonty w budynkach placówek oświatowych.

- **Łomża:** Wprowadzono **zakaz realizacji inicjatyw** o charakterze inwestycyjnym **w jednostkach miejskich**. Zadania nie inwestycyjne na terenie jednostek miejskich dopuszczalne są jedynie w kategorii ogólnomiejskiej.
- **Białystok:** Stworzono odrębną pulę na projekty oświatowe, aby nie konkurowały one z innymi zadaniami lokalnymi. Dodatkowo wprowadzono ograniczenie czasowe: placówka, w której w ciągu ostatnich 3 edycji zrealizowano projekt "twardy", nie może być lokalizacją kolejnego.
- **Piotrków Trybunalski, Słupsk, Sosnowiec:** Podobnie jak w Białymstoku, wprowadzono dedykowane pule oświatowe lub przypisano projekty szkolne do puli ogólnomiejskiej.
- **Gliwice:** Wymagane jest oświadczenie kierownika jednostki o zapewnieniu ogólnodostępności, w którym należy szczegółowo opisać jej sposób, częstotliwość i czas.
- **Siemianowice Śląskie:** Wprowadzono bardzo rygorystyczny warunek, zgodnie z którym projekt inwestycyjny jest ogólnodostępny, jeśli jest **dostępny bezpłatnie, o każdej porze dnia, 7 dni w tygodniu**.
- **Kalisz, Jastrzębie-Zdrój:** W przypadku zgłaszania projektów zadań dotyczących szkół lub innych placówek oświatowych wymagane jest dołączenie oświadczenia dyrektora placówki (zgoda na realizację zadania). Jednocześnie dyrektor placówki musi potwierdzić, że po zrealizowaniu projektu na terenie placówki, **będzie on ogólnodostępny dla mieszkańców, bez ograniczeń i bez opłat, w przypadku zakupu wyposażenia, możliwość korzystania z niego jest ograniczona do godzin pracy danej placówki**.
- **Jelenia-Góra:** w przypadku projektów inwestycyjnych, oświatowych i zielonych, których realizacja miałyby nastąpić na terenie należącym do jednostki organizacyjnej Miasta, **wymagana jest zgoda na nieodpłatny i nieograniczony dostęp mieszkańców do korzystania z efektów projektu**. Stosowne zgody stanowią obligatoryjny załącznik do formularza zgłoszeniowego projektu
- **Lublin:** W przypadku obiektów takich jak np.: szkoły, przedszkola, obiekty sportowe należy dołączyć pisemne **oświadczenie zarządcy obiektu o sposobie i zasadach jego planowanego udostępniania ogółowi mieszkańców**;
- **Olsztyn:** w przypadku projektów zakładających budowę, rozbudowę, przebudowę lub remont infrastruktury sportowej, rekreacyjnej, kulturalnej i edukacyjnej – udostępnienie efektów realizacji projektu w sposób systematyczny i przewidziany w regulaminie obiektu, w przypadku zakupu wyposażenia – **umożliwienie skorzystania z tego wyposażenia w godzinach pracy danego podmiotu wszystkim mieszkańcom na równych prawach**,
- **Płock:** w przypadku projektów inwestycyjnych, efekty realizacji muszą być dostępne dla wszystkich mieszkańców w zgodnie ze swoim przeznaczeniem **przez co najmniej 4 godziny** dziennie od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-22:00 oraz **przez 6 godzin** dziennie w soboty lub niedziele w godz. 8:00-22:00, w przypadku zakupu wyposażenia efekty realizacji efekt realizacji musi być dostępny przez 4 godz. Tygodniowo w godz. Zaproponowanych przez zarządcę obiektu.
- **Rybnik :** przypadku projektu skierowanego do ograniczonej liczby odbiorców (grup społeczności lokalnej, szkolnych, instytucji miejskich) konieczność przeprowadzenia otwartej rekrutacji z wykorzystaniem ogólnodostępnych kanałów informacyjnych; w przypadku projektów polegających na budowie, remoncie, rozbudowie, modernizacji i doposażaniu istniejących obiektów powinny być one dostępne dla mieszkańców przez wyznaczony czas określony przez podmiot nim zarządzający.
- **Siedlce:** Na terenie placówek oświatowych realizowane są **jedynie projekty ogólnodostępne dla wszystkich mieszkańców**.
- **Świnoujście** – zrealizowany projekt musi być dostępny dla wszystkich zainteresowanych mieszkańców w czasie i zakresie wynikającym z zasad funkcjonowania danego obiektu w przypadku projektów inwestycyjnych. W przypadku zakupów inwestycyjnych, tj. zakupu wyposażenia, musi być dostępny dla wszystkich mieszkańców w godzinach wskazanych przez

podmiot, dysponujący wyposażeniem

- **Tarnów:** Regulamin wyklucza projekty dotyczące obiektów szkolnych, chyba że ich realizacja jest przewidziana na terenie ogólnodostępnym dla mieszkańców (np. boisko).
- **Kielce:** obostrzenie dotyczy tylko obiektów, powstających w ramach BO, poprzez umożliwieniem nieodpłatnego korzystania w godz. od 8:00 do 22:00, w wymiarze co najmniej 35 godzin tygodniowo, a jeżeli specyfika danego obiektu tego wymaga, również zgodnie z opracowanym harmonogramem korzystania z obiektu;

PODZIAŁ BUDŻETU OBYWATELSKIEGO NA PULE

Budżet Obywatelski (BO) to **mechanizm, który pozwala mieszkańcom decydować o wydaniu części publicznych pieniędzy** na projekty i inicjatywy w ich mieście. Jest to forma włączenia mieszkańców w proces współdecydowania o wydatkach i rozwoju miasta.

Najważniejszą kwestią, która wpływa na to, jakie projekty są zgłaszane, jest podział ogólnej kwoty przeznaczonej na BO na mniejsze części, zwane pulami lub kategoriami. Podział ten determinuje charakter zgłaszanych propozycji oraz to, jak mieszkańcy angażują się w życie społeczne.

Analiza zasad funkcjonowania BO w różnych miastach pozwala na wyróżnienie kilku głównych i kilku specyficznych podejść do podziału tych środków:

I. PODZIAŁ TERYTORIALNY

Dominującym modelem jest podział pieniędzy według kryterium geograficznego na projekty:

- Ogólnomiejskie/Ponadosiedlowe/Miejskie – te, które dotyczą potrzeb mieszkańców całego miasta lub wykraczają swoim zasięgiem poza jedną dzielnicę/osiedle.
- Dzielnicowe/Lokalne/Osiedlowe – te, które służą mieszkańcom konkretnej jednostki pomocniczej (dzielnicy lub osiedla) i są realizowane na ich terenie.

II. PODZIAŁ ZE WZGLĘDU NA CHARAKTER ZADANIA

Wiele miast dzieli projekty na podstawie ich rodzaju, niezależnie od lokalizacji:

- Projekty Twarde (Inwestycyjne) – są to przedsięwzięcia trwałe, związane z budową, przebudową, remontem, modernizacją infrastruktury miejskiej, dróg, obiektów budowlanych lub zakupem wyposażenia.
- Projekty Miękkie (Nieinwestycyjne/Społeczne) – są to działania o charakterze prospołecznym, kulturalnym, oświatowym, edukacyjnym, sportowym czy integracyjnym, takie jak organizacja wydarzeń, warsztatów lub festiwali.

III. PODZIAŁ SPECYFICZNY I TEMATYCZNY

Oprócz podstawowych podziałów, regulaminy ujawniają specyficzne pule, które odzwierciedlają lokalne priorytety:

- Zielony Budżet Obywatelski – Pula przeznaczona wyłącznie na inwestycje ekologiczne i zieleni miejską (np. nasadzenia, pielęgnacja roślinności, ogrody deszczowe, działania ekologiczne). Występuje m.in. w Gdańsku (Zielony Budżet Obywatelski), Kaliszu, Lublinie (Zielony Budżet Tematyczny) oraz Poznaniu.
- Projekty ze względu na wartość/rozmiar – Podział projektów na duże, średnie i małe (np. w Białej Podlaskiej wyodrębniono projekty duże od 500 tys. do 1 mln zł, średnie od 200 tys. do 500 tys. zł i małe od 20 tys. do 200 tys. zł).
- Pule Oświatowe/Szkolne/Przedszkolne – Pule przeznaczone na projekty realizowane na terenach placówek edukacyjnych. Przykładowo, Piotrków Trybunalski ma osobną kategorię ogólnomiejskich projektów o charakterze oświatowym (realizowanych w przedszkolach i szkołach), a także pulę dla

rodzinnych ogrodów działkowych. Białystok ma pulę części Miasta Białegostoku zlokalizowane na terenie jednostek oświatowych.

- Pule Okolicznościowe/Tematyczne – np. w Gdyni wprowadzono Jubileuszowy Budżet Obywatelski związany z obchodami 100. rocznicy nadania praw miejskich

Miasto	Pule / Kategorie / Rodzaje projektów
Bielsko-Biała	Projekty w zakresie kultury, sztuki, dziedzictwa kulturowego, infrastruktury kulturalnej, turystycznej, społecznej (85% puli na dane Osiedle). Projekty pozostałe, o dowolnym charakterze (15% puli na dane Osiedle).
Bydgoszcz	Projekty osiedlowe Projekty ponadosiedlowe – o szerszym, ogólnomiejskim zasięgu. Projekty społeczne – inicjatywy o charakterze m.in. animacyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, ekologicznym czy sportowym. Mikroprojekty osiedlowe – małe projekty realizowane w granicach danego osiedla.
Chorzów	W Chorzowie środki budżetu obywatelskiego dzielone są na kategorie projektów . Prezydent Miasta corocznie określa te kategorie, wysokość środków przeznaczonych na każdą z nich oraz maksymalną wartość pojedynczego projektu w danej kategorii.
Gdynia	Projekty dzielnicowe, które dzielą się dalej na dwie kategorie kwotowe: projekty małe i projekty duże. Projekty miejskie, które mogą mieć również określone zakresy tematyczne.
Toruń	Pula lokalna (70% środków), przeznaczona na zadania służące mieszkańcom poszczególnych okręgów miasta. Pula ogólnomiejska (30% środków), przeznaczona na zadania służące mieszkańcom całego miasta lub więcej niż jednego okręgu.
Tychy	Projekty ogólnomiejskie – dotyczące całego miasta. Projekty rejonowe – dotyczące części miasta, zwanych okręgami konsultacyjnymi.
Wałbrzych	Środki Budżetu Obywatelskiego są podzielone na 6 obszarów miasta .
Warszawa	Pula miejska Pule dzielnicowe Pule lokalne (projekty na poziomie lokalnym), które obejmują zadania w jednym, wyznaczonym obszarze lokalnym danej dzielnicy.
Włocławek	Pula instytucjonalna – obejmująca projekty realizowane na terenie placówek oświatowych prowadzonych przez miasto (przeznacza się na nią nie więcej niż 30% środków). Pula ogólnomiejska – obejmująca projekty, które nie kwalifikują się do kategorii instytucjonalnej (przeznacza się na nią pozostałą kwotę).
Wrocław	Projekty osiedlowe Projekty ponadosiedlowe
Zamość	Projekty ogólnomiejskie – realizowane na terenie całego miasta Zamość. Projekty osiedlowe – realizowane na terenie jednego z osiedli.
Zielona Góra	Zadania inwestycyjne. Zadania społeczne (nieinwestycyjne, o charakterze np. kulturalnym, oświatowym, sportowym).
Żory	Projekty inwestycyjne, tzw. twarde (budowa, modernizacja, remont, zakupy inwestycyjne). Projekty nieinwestycyjne, tzw. miękkie (przedsięwzięcia prozdrowotne, kulturalne, edukacyjne lub sportowe).

Biała Podlaska	Projekty duże - o koszcie od 500 001 zł do 1 000 000 zł, muszą to być zadania inwestycyjne. Projekty średnie - o koszcie od 200 001 zł do 500 000 zł, muszą to być zadania inwestycyjne. Projekty małe - o koszcie od 20 000 zł do 200 000 zł, mogą dotyczyć wszystkich zadań własnych gminy lub powiatu.
Białystok	Pula ogólnomiejska - projekty, które dotyczą potrzeb mieszkańców więcej niż jednego osiedla. Pula lokalna (części miasta z wyłączeniem terenów jednostek oświatowych) – Pula oświatowa - projekty przeznaczone do realizacji na terenach szkół i przedszkoli publicznych. Projekty w każdej puli mogą mieć charakter "miękki" (nieinwestycyjny) lub "twardy" (inwestycyjny).
Bytom	Projekty małe - o wartości nieprzekraczającej 30% puli środków na projekty małe. Projekty duże - o wartości nieprzekraczającej 60% puli środków na projekty duże.
Częstochowa	Projekty ogólnomiejskie - dotyczą potrzeb mieszkańców więcej niż jednej dzielnicy. Projekty dzielnicowe - dotyczą potrzeb mieszkańców danej dzielnicy.
Elbląg	Zadania inwestycyjne Małe projekty - przedsięwzięcia nieinwestycyjne z zakresu edukacji, integracji społecznej, kultury i sportu. Inicjatywy ogólnomiejskie
Gdańsk	Projekty ogólnomiejskie. W ramach tej puli wydzielono projekty ogólnomiejskie zielonego budżetu obywatelskiego Projekty dzielnicowe. W ramach tej puli wydzielono projekty dzielnicowe zielonego budżetu obywatelskiego (20% puli dzielnicowej).
Gliwice	Projekty ogólnomiejskie. Projekty dzielnicowe Dodatkowo, w Gliwicach funkcjonuje "pula dla aktywnych", tworzona z niewykorzystanych środków, o której podziale decyduje frekwencja w głosowaniu w poszczególnych dzielnicach.
Gorzów Wielkopolski	Projekty rejonowe Projekty oświatowe Projekty ogólnomiejskie.
Jastrzębie-Zdrój	Projekty ogólnomiejskie Projekty osiedlowe - przypisany do konkretnej jednostki pomocniczej
Kalisz	Projekty ogólnomiejskie - W ramach tej puli wydzielono ogólnomiejskie projekty zielone. Projekty lokalne
Katowice	Projekty lokalne Projekty ogólnomiejskie
Legnica	Projekty ogólnomiejskie Projekty obszarowe
Leszno	Duży Projekt - projekt inwestycyjny o wartości od 350 000,01 zł do 800 000,00 zł. Mały Projekt - projekt inwestycyjny o wartości do 350 000,00 zł. Miękki Projekt - projekt nieinwestycyjny (np. kulturalny, edukacyjny, sportowy) o wartości do 40 000,00 zł.
Lublin	Projekty dzielnicowe Projekty ogólnomiejskie, które dzielą się na: inwestycyjne - o wartości do 1 000 000 zł. oraz nieinwestycyjne - o wartości do 200 000 zł.
Łomża	Projekty ogólnomiejskie Projekty strefowe Projekty osiedlowe Młodzieżowy Budżet Obywatelski

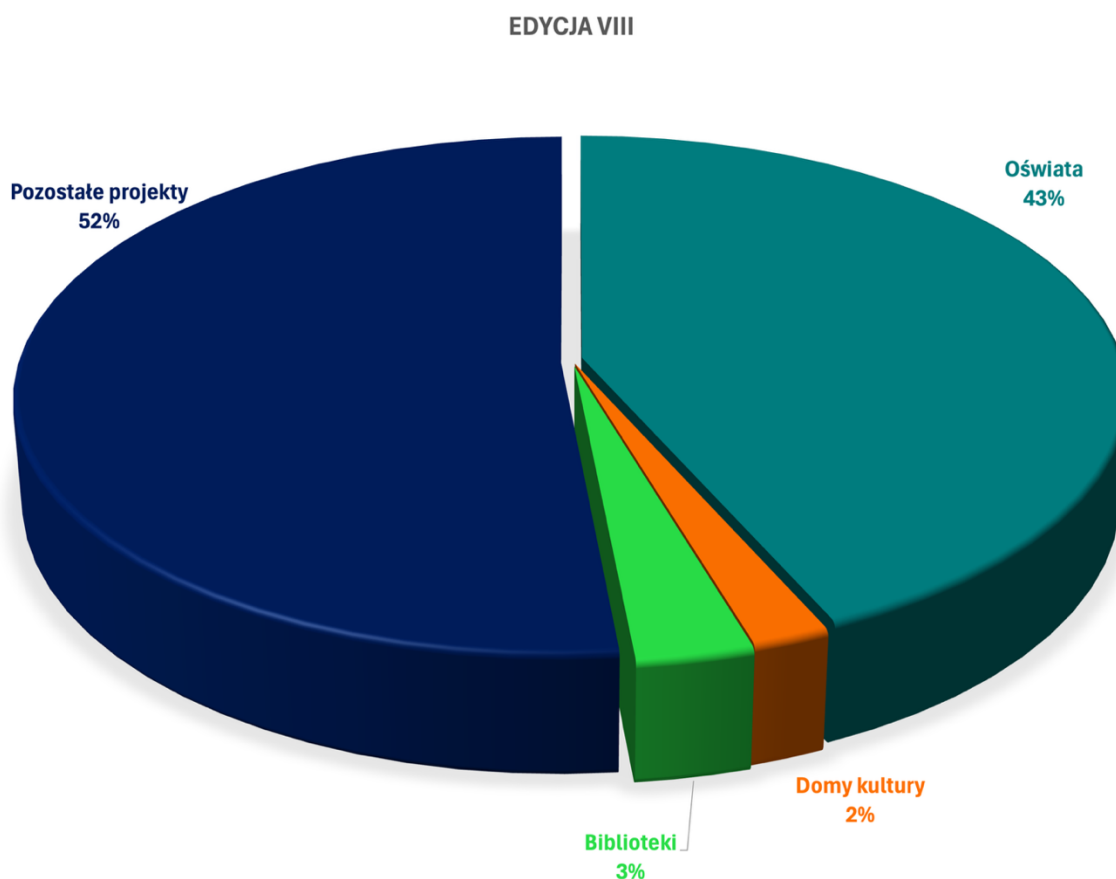
	Zielony Budżet Obywatelski. Projekty nie mogą dotyczyć inwestycji w jednostkach miejskich. Zadania nieinwestycyjne na terenie jednostek miejskich dopuszczalne są jedynie w kategorii ogólnomiejskiej.
Łódź	Projekty osiedlowe Projekty ponadosiedlowe Projekty dotyczące placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych mogą mieć wyłącznie charakter ponadosiedlowy.
Mysłowice	Zadania inwestycyjne Zadania nieinwestycyjne, tzw. "miękkie" (edukacja, zdrowie, kultura, sport, ekologia). <i>Projekt uchwały z 2025 r. zakłada wybór jednego projektu o zasięgu ogólnomiejskim.</i>
Nowy Sącz	Projekty osiedlowe Projekty ogólnomiejskie - służące mieszkańcom całego miasta. W obu kategoriach projekty mogą dotyczyć działań inwestycyjnych lub działań o charakterze społecznym ("miękkich") .
Olsztyn	Projekty miejskie Projekty osiedlowe - dotyczący potrzeb mieszkańców jednego osiedla.
Opole	Projekty ogólnomiejskie Projekty dzielnicowe
Ostrołęka	Projekty ogólnomiejskie Projekty osiedlowe
Piekary Śląskie	Projekty duże Projekty małe
Piotrków Trybunalski	Projekty lokalne Projekty ogólnomiejskie Projekty ogólnomiejskie o charakterze oświatowym (z podziałem na placówki przedszkolne i szkolne). Projekty Rodzinnych ogrodów działkowych.
Płock	Projekty ogólnomiejskie Projekty osiedlowe.
Poznań	Projekty rejonowe - dzielące się na duże i małe Projekty ogólnomiejskie – dzielące się na duże i małe . W ramach projektów ogólnomiejskich dużych wydzielony jest "Zielony Budżet" .
Przemysł	Kategoria I - budowa i modernizacja infrastruktury osiedlowej. Kategoria II - działania o charakterze prospołecznym, kulturalnym, oświatowym lub sportowym. Kategoria III - działania o charakterze integracyjno-społecznym organizowane wyłącznie na terenie osiedli.
Radom	Projekty o wartości do 100 000 zł. Projekty o wartości od 100 000,01 zł do 600 000 zł. Projekty o wartości powyżej 600 000 zł.
Ruda Śląska	Pula projektów dużych. Pula projektów małych. Projekty mogą dotyczyć zadań twardych lub zadań miękkich Z budżetu obywatelskiego całkowicie wyłączone są inwestycje i remonty w budynkach placówek oświatowych
Rybnik	Projekty dzielnicowe Projekt ogólnomiejskie
Rzeszów	Kategoria I - budowa, modernizacja lub remont infrastruktury miejskiej. Kategoria II - budowa, modernizacja lub remont infrastruktury osiedlowej. Kategoria III - działania o charakterze prospołecznym, kulturalnym, oświatowym lub

	sportowym.
Siedlce	W Siedlcach nie ma formalnego podziału na pule w regulaminie. Mieszkańcy mogą zgłaszać projekty, które są następnie poddawane dyskusji na spotkaniach z mieszkańcami, aby uzgodnić ostateczną listę do głosowania. Projekty mogą dotyczyć zadań infrastrukturalnych oraz "miękkich" (imprezy, festyny, warsztaty).
Siemianowice Śląskie	Projekty inwestycyjne Projekty nieinwestycyjne o charakterze społecznym
Skierniewice	Projekty lokalne Projekty ogólnomiejskie
Słupsk	Zadania infrastrukturalne ogólnomiejskie Zadania infrastrukturalne dedykowane szkołom Zadania infrastrukturalne lokalne Zadania społeczne
Sopot	Projekty lokalne Projekty ogólnomiejskie
Sosnowiec	Projekty dotyczące ogółu mieszkańców Projekty dotyczące określonego rejonu konsultacyjnego
Suwałki	Projekty mikro o wartości do 15 tys. zł. Projekty małe o wartości do 150 tys. zł. Projekty duże o wartości do 900 tys. zł.
Szczecin	Projekty lokalne Projekty ogólnomiejskie
Świętochłowice	W Świętochłowicach nie ma formalnego podziału na kategorie ani pule.
Tarnobrzeg	Projekty duże - o koszcie powyżej 50 000 zł, dotyczący budowy, modernizacji, remontu infrastruktury lub doposażenia placówek miejskich. Projekt mały - o koszcie do 50 000 zł, o takim samym zakresie jak projekt duży. Projekt miękki - o koszcie do 50 000 zł, o charakterze prospołecznym, kulturalnym, edukacyjnym lub sportowym.
Tarnów	W Tarnowie nie ma podziału na formalne pule czy kategorie. Mieszkańcy zgłaszają projekty, które po weryfikacji trafiają na jedną listę do głosowania.

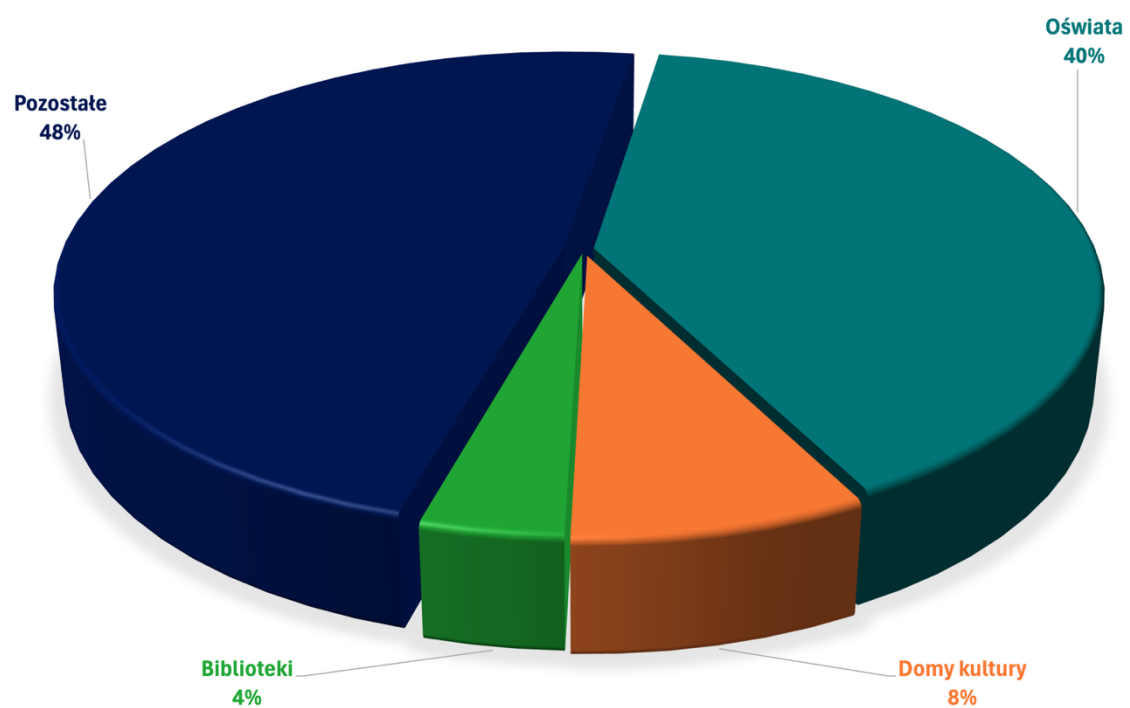
PROJEKTY REALIZOWANE NA RZECZ JEDNOSTEK MIASTA - UDZIAŁ W PROJEKTACH LOKALNYCH BO MIASTA KATOWICE

Poniżej zaprezentowano udział projektów realizowanych na rzecz jednostek miasta w 5 ostatnich edycjach Budżetu Obywatelskiego z puli lokalnej. Pod uwagę brano **wyłącznie projekty realizowane na rzecz szkół, przedszkoli, bibliotek oraz domów kultury**.

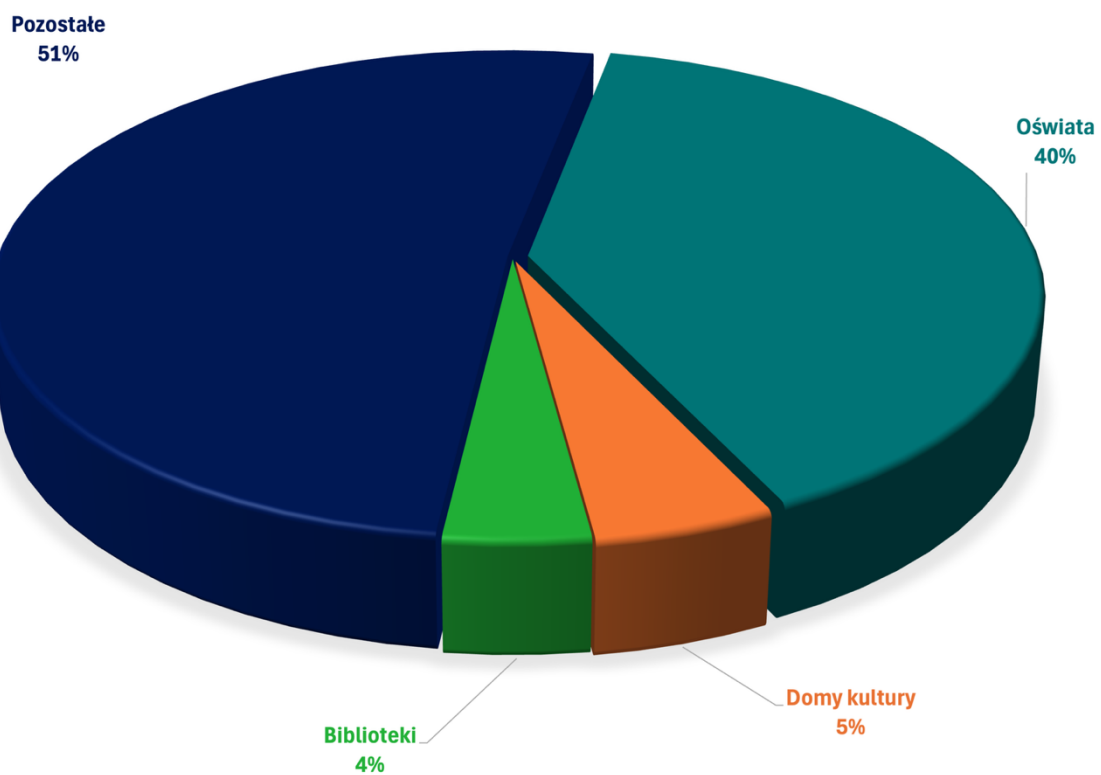
I. UDZIAŁ PROCENTOWY OGÓŁEM W PROJEKTACH LOKALNYCH WYBRANYCH DO REALIZACJI

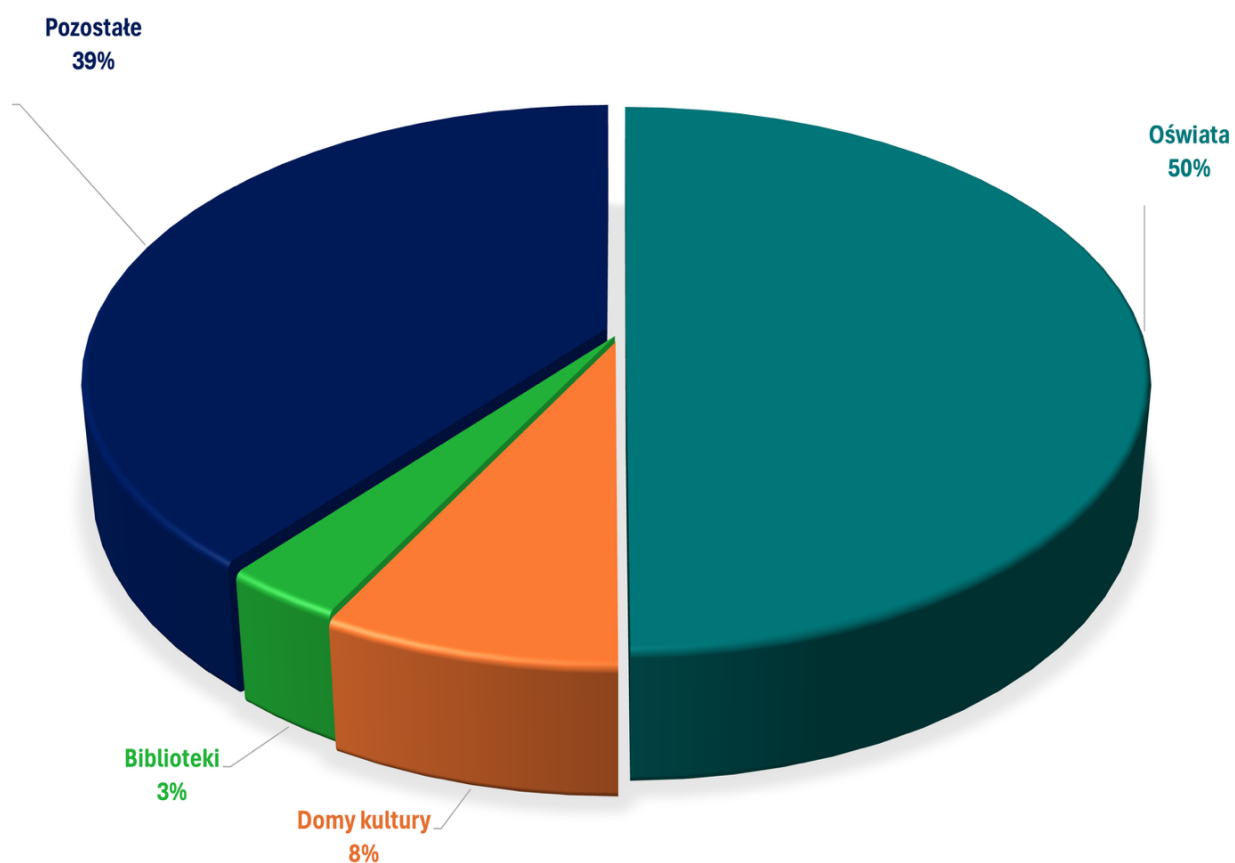
EDYCJA IX

EDYCJA X

EDYCJA XI

EDYCJA XII

